

ser, som efter deres karakter svarer til dem, der er anført i den danske lovs § 3.

Efter udgangen af 18. svangerskabsuge kan abort ikke foretages, medmindre der foreligger særligt tungtvejende grunde, jf. § 2, stk. 6, 1. pkt.

Endvidere fremgår det af bestemmelsens 2. pkt., at abort ikke kan tillades, såfremt der er grund til at antage, at fosteret er levedygtigt. Der er tale om en skønsmæssig vurdering i forhold til det enkelte foster. Vurderingen foretages af abortnævnet. Der kan ikke dispenseres.

Det antages i forarbejderne til loven, at levedygtighed normalt indtræder i tidsrummet mellem 24. og 28. svangerskabsuge. Det er imidlertid senere antaget, at levedygtighed kan indtræde efter udgangen af 22 uge.

Medfører svangerskabet overhængende fare for kvindens liv eller helbred, kan der foretages abort uden tilladelse, jf. lovens § 10. Dette gælder, selv om fosteret må anses for levedygtigt.

3.2. Retsstillingen i Sverige.

I Sverige er reglerne om svangerskabsafbrydelse indeholdt i Abortlag nr. 1974:595 med senere ændringer.

Efter lovens § 1 er der fri adgang til svangerskabsafbrydelse indtil udgangen af 18. svangerskabsuge. Det gælder dog ikke, hvis svangerskabsafbrydelsen på grund af sygdom hos kvinden kan antages at medføre alvorlig fare for hendes liv eller helbred.

Efter udgangen af 18. svangerskabsuge kan abort kun udføres med Socialstyrelsens tilladelse. Meddelelse af tilladelse forudsætter, at der foreligger særlige grunde, jf. lovens § 3, stk. 1. Spørgsmålet om, hvornår der foreligger sådanne grunde, er ikke udtrykkeligt reguleret i loven, men fastlagt i Socialstyrelsens praksis.

Efter lovens § 3, stk. 2, kan der ikke foretages svangerskabsafbrydelse, hvis der er grund til at antage, at fosteret er levedygtigt. Der er ligesom i Norge tale om en individuel bedømmelse af det enkelte foster. I praksis giver Socialstyrelsen normalt ikke tilladelse efter udgangen af 22. svangerskabsuge, medmindre fosteret lider af så alvorlig sygdom m.v., at det alligevel ikke kan antages at være levedygtigt.

Uanset den nævnte grænse kan der senere i graviditeten foretages svangerskabsafbrydelse, såfremt der foreligger alvorlig fare for kvindens liv eller helbred, jf. lovens § 6, stk. 2.

4. Den offentlige debat m.v.

4.1. Indledning.

Der har i den senere tid været ført en omfattende debat om de etiske problemstillinger, som er forbundet med gennemførelse af sene provokerede aborter.

Debatten har navnlig angået tilfælde, hvor det pågældende foster må anses for levedygtigt i den forstand, at det ville kunne overleve, hvis det på tidspunktet for den ønskede svangerskabsafbrydelse kom til verden ved en naturlig fødsel.

Fra debatten kan bl.a. fremhæves Det Etske Råds rapport af oktober 1997 om sene provokerede aborter (nedenfor pkt. 4.2) og Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag af 8. december 1998 om forbud mod provokeret abort på levedygtige fostre (nedenfor pkt. 4.3).

4.2. Det Etske Råds rapport.

Det Etske Råd afgav i oktober 1997 - efter anmodning fra Justitsministeriet - en rapport om sene provokerede aborter. Rapporten indeholder en nærmere belysning af de etiske problemstillinger og dilemmaer, der er forbundet med sådanne aborter. Bl.a. omtales spørgsmålet om forholdet mellem kvindens og det ufødte barns rettigheder, spørgsmålet om, hvorvidt det ufødte barns etiske ret til at leve stiger i takt med dets fysiske udvikling, spørgsmålet om hensyn til de etiske dilemmaer, der kan opstå for det sundhedsfaglige personale, og spørgsmålet om, hvilken betydning sene aborter har for det samfundsmæssige menneskesyn.

Endvidere anføres i rapporten bl.a., at sene provokerede aborter i videst muligt omfang bør undgås. Rådet peger i den forbindelse på behovet for en opprioritering af det opsøgende og oplysende arbejde, således at der i videst muligt omfang ydes støtte og rådgivning til kvinder, som ønsker at få foretaget svangerskabsafbrydelse.

Med hensyn til indførelse af en øvre tidsmæssig grænse i loven anføres i rapporten følgende (side 10):

»En øvre grænse for sene, provokerede aborter?«

Det Etske Råd er delt, når det gælder ønsket om at fastsætte en øvre grænse for sene, provokerede aborter.

Ingen øvre grænse for sene, provokerede aborter

For de medlemmer, som ikke ønsker en grænse (Pelse Helms Kaae, Lene Koch, Sigurd Olesen, Lars-Henrik Schmidt, Sven Asger Sørensen, Marianne Wangsted), har det været afgørende, at en øvre grænse vil betyde, at der ikke vil være mulighed for at tage